

**ଖୁତ୍ବା ଜୁମା ୧୭ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୩ର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ-ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟେଲିଫୋର୍ଡ୍ (ୟୁ.କେ)**

ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ବେଦିନା ହୁ. ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ଅଲ୍ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଲ୍ କେତେକ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କୃତିତ୍ ଭପରେ ଅଣଅହେମଦି ଓ ମନିଷୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ।

ଅଶହଦୁ ଅନଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓଅଶହଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଅନା ବାଦ୍ଫାଉଜୁ ବିଲାଃହି ମିନଶ୍ ଶୈତାନ୍ ନିରରଜିମ୍ । ବିସମିଲା ହିର୍ ରହମାନ୍ ନିରରହିମ୍ । ଅଲହମଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମାନ୍ ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ଯୋମିଦ୍ଦିନ୍ । ଇୟାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇୟାକା ନସତଇନ୍ । ଇହ୍ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନଅମତା ଅଲୈହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍ନୁବି ଅଲୈହିମ୍ ଓଲ୍ଲାଲ୍ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଏବଂ ସୁରଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହୁଜୁର ଅନୱର୍ ଅୟେଦହୁଲାଃହୁ ତାଆଲା ବିନସ୍ରେହିଲ୍ ଅଜିଜ୍ କହିଲେ; ଯେପରିକି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହେମଦି ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ୨୦ ଫେବୃଆରୀର ଦିନକୁ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାରେ ପେଶ୍ଗୋଇ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ନାମରେ ସ୍ମରଣ କରାଯାଏ । ଇତ୍ୟବସରରେ ବିଭିନ୍ନ ଜମାଅତ୍ରେ ଜଲ୍ସା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଉକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ହୁ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଲ୍ ଏକ ସୁଯୋଗ୍ୟ ସତ୍ତାନ ଏବଂ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣାବଳୀର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ।

ହୁଜୁର ଅନୱର୍ ଅ.ବ ପେଶ୍ଗୋଇ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ର ଶିକାବଳୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ଏବଂ ଏତଦ୍ପରେ ପେଶ୍ଗୋଇ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ର ଅବଧ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୁ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଲ୍ ଜହ୍ ଏବଂ ଆପଣ ର.ଅ ହିଁ ଉକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀର ଚରିତାର୍ଥ ଅଟନ୍ତି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ ।

ହୁଜୁର ଅନୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ହୁ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଲ୍ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ କୃତିତ୍ ଭପଲକ୍ଷି କରିଥିଲେ ତାହା ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏକଥା ନିଜ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହୁ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଲ୍ ବାଲ୍ୟକାଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ସାଂସାରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହୁ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ନଥିଲେ କହିଲେ ତଲେ । କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆପଣ ର.ଅକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅନ୍ତରୀଣଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ପ୍ରତିଶୃତି ଦେଇଥିଲେ । ଏଣୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହିଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ତୁଣ୍ଡ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଵୟୀଭୂତ କରିଦେବା ଭଳି ଖୁତ୍ବାତ୍ ଏବଂ ଖୁତ୍ବାତ୍ (ଉଦ୍‌ବୋଧନୀ ଏବଂ ଅଭିଭାଷଣ) ଜାରି କରାଇଥିଲେ । ସେହିପରି ଆପଣ ର.ଅ ଏଭଳି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ଯାହାକି ଅନନ୍ୟ ଓ ଅପ୍ରତିମ ଥିଲା । ସେହିପରି ଏହି ବିଷୟବସ୍ତୁର ପ୍ରତି ଅଣଅହେମଦିମାନେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ ଅଟନ୍ତି । ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମୁଁ କେତେକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଲେଖନୀ, ଖୁତ୍‌ବାତ୍, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଭାଷଣ ଏବଂ ମଜାଲିସ୍ ଇର୍ଫାନ୍ (ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ସଭା) ଆଦିର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସ୍ଥଳ ରୂପେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ତଥା ସମୀକ୍ଷା ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ଦେଉଛି ।

ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକାବଳୀ, ଉଦ୍‌ବୋଧନ, ଭାଷଣ, ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ନିବନ୍ଧ ଆଦି ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଅବା ଆଜି ସେହି ସମସ୍ତ ଲେଖନୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛି । ଏହା ‘ଅନୱାରୁଲ୍ ଉଲ୍ଲୁମ୍’ ନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ସେହି ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥଗଣ ସଂଖ୍ୟା ୩୮ ହେବ ଏବଂ ମୋଟ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ୧୪୨୪ ଅଟେ । ମୋଟ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ୨୦୩୪୦ । ତତ୍‌ସୀର କବୀର୍, ତତ୍‌ସିର୍ ସଗିର୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବଳିତ ତଥ୍ୟର ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ୨୮୭୩୫ ଅଟେ । ଯହିଁର ୧୮୦୮ଟି ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମା, ୫୧ଟି ଖୁତ୍‌ବାତେ ଇଦୁଲ୍ ଫିତର, ୪୨ଟି ଖୁତ୍‌ବାତେ ଇଦୁଲ୍ ଅଜ୍‌ହା, ୧୫୦ଟି ଖୁତ୍‌ବାତେ ନିକାହ୍, ଖୁତ୍‌ବାତେ ଶୁରା

ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଭାଗ ଆଦି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଯାହାର ହାରାହାରି ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ୨୧୩୧ ଅଟେ । ଯଦି ସମସ୍ତ ପୃଷ୍ଠାକୁ ଏକତ୍ରିତ କରିଦିଆଯାଏ ତେବେ ସର୍ବମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୭୫୦୦୦ ।

ହୁଜୁର ଅନ୍ୱର ଅ.ବ ରିସର୍ଚ ସେଲ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏଭଳି ନିବନ୍ଧ, ଭାଷଣ, ମଜାଲିସେ ଇତ୍ୟାଦିର ସମୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅପ୍ରକାଶିତ । ହୁଜୁର ଅନ୍ୱର ଅ.ବ କହିଲେ ଏହା ଏକ ବ୍ୟାପକ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କଳାକୃତି ବା କାର୍ଯ୍ୟକୃତି ମଧ୍ୟରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଅନୁବାଦ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର କେତେକ ଘଟଣାବଳୀ ଏବଂ ଅଣହେମଦିମାନଙ୍କର କେତେକ ଆଲୋଚନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛି । ଆପଣ ର.ଅ ତତ୍ପର କବୀରରେ ୫୯ଟି ସୁରାଃର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯାହା ୧୦ଟି ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇସାରିଛି । ସେହିପରି ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଅନେକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟୀକା ଚିହ୍ନଣୀ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଛି ଯାହାର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ହେବ ଏବଂ ତାହା ଯେକୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯିବ ।

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ତତ୍ପର ସଗିର୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ସ୍ଥଳରେ କହିଲେ ଯେ, ମୋର ଏହି ମତ ରହିଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଯେତେ ଅନୁବାଦ ହୋଇଛି ତତ୍ତ୍ୱଧରୁ କୌଣସି ଅନୁବାଦରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରବାଦ ଏବଂ ଆରବୀୟ ପ୍ରବାଦ ପ୍ରତି ସେତେଟା ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଯେତେଟା ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହି ତତ୍ପରରେ ରଖା ଯାଇଛି । ଆପଣ ର.ଅ କୁହନ୍ତି ଯେ, ବିଗତ ୧୩୦୦ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଦ୍ୱାନ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଆସିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମୋତେ ଯେଉଁ ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା ପ୍ରତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଦ୍ୱାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ କହିବାକୁ କଲେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ଉକ୍ତ ତତ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଅଟେ । ସେ ଯାହାକୁ ଚାହଁବେ ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଆପଣ ର.ଅ କହିଲେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ସମସ୍ତ ଅନୁବାଦ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାଃହିରୁ ଝନ୍‌ନାସ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଅତଃ ତତ୍ପର ସଗିର୍ ସହିତ ତତ୍ପର କବୀରର ଯଦି ତୁଳନା କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ତତ୍ପର ସଗିରରେ ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି ଯାହାକି ଟୀକା ଆକାରରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ତତ୍ପର କବୀରରେ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପୁନଶ୍ଚ ତତ୍ପରୁଲ୍ କୁରଆନ୍‌ର ଇଂରାଜୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହେଲା ଯାହାକୁ ‘ଫାଇର୍ଡ୍ ଭଲ୍ୟୁମ୍ ଅଫ୍ କମେଣ୍ଟାରୀ’ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଉକ୍ତ ତତ୍ପରର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ସ୍ୱକଳମ ମିଶ୍ରିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରାକ୍‌କଥନ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି । ଯହିଁରେ ଅନ୍ୟ ଆକାଶୀୟ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ଉପସ୍ଥିତିରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକତା, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଏବଂ ଆହୁଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀ, ଜମ୍‌ଉଲ୍ କୁରଆନ୍ (ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଏକତ୍ରୀକରଣ), ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ମନମୁଗ୍ଧକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଶୈଳୀରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛନ୍ତି । ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ଉକ୍ତ ପ୍ରାକ୍‌କଥନର ଶେଷରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ହ. ଖଲିଫ୍‌ତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଅଖ୍‌ଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ ହେବା ଯୋଗୁଁ ମୋ ତତ୍ପରରେ ଅନେକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନିର୍ବାଚ୍ୟ ରୂପେ ଆସିଛି (ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି) ଯେଉଁ ବିଷୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଁ ସ୍ୱୟଂ ମହୋଦୟଙ୍କ ଠାରୁ ଆହରଣ କରିଛି । ଅତଃ ଉକ୍ତ ତତ୍ପରରେ ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ତତ୍ପର, ଖଲିଫା ଅଖ୍‌ଲ୍‌ଙ୍କ ତତ୍ପର ଓ ମୋର ତତ୍ପର ମଧ୍ୟ ଆସିଯିବ । କାରଣ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କୁ ନିଜର ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିତ କରି ସେହି ଅଲୌକିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ପୁରସ୍କୃତ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଏହି ଯୁଗ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏଣୁ ମୁଁ ଆଶାକରେ ଯେ, ଉକ୍ତ ତତ୍ପର ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ରୋଗୀ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିବେ । ଅନେକ ଅନ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଶ୍ରବଣଶକ୍ତି ହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶ୍ରବଣତ୍ୱ ଫେରି ପାଇବେ, ବାତାଳ ବାକ୍‌ଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବ, ପଞ୍ଚୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିବ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଦେବଦୂତମାନେ ଏହି ନିବନ୍ଧକୁ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ତାହା ସେହି ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟ ନିମନ୍ତେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଅଛି । ଅଲ୍ଲାହୁମ୍ନା ଆମିନ୍ । (ହେ ପ୍ରଭୁ ଏହା ହିଁ ହେଉ)

ଅଲ୍ଲାମା ନିୟାଜ ଫତେହ୍ ପୁରୀ ତଫସିର୍ କବୀର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୁହନ୍ତି: ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହର କୌଣସି ଅବକାଶ ନାହିଁ ଯେ, ଆପଣ (ଅର୍ଥାତ୍ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ)ଙ୍କ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଅଧ୍ୟୟନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ଆପଣ ଏକ ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱକୀୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ତ ତଫସିର୍‌ଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ନୂତନ ତଫସିର୍ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ତଫସିର୍‌ରେ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଲେଖନୀଗତ ଚମତ୍କାରିତାକୁ ଆପଣ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ।

ମୌଲାନା ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ ମାଜିଦ୍ ଦରୟାବାଦି ସାହେବ କୁହନ୍ତି ଯେ, ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ବିୟୋଗ ଉପରାନ୍ତ ଲେଖିଲେ ଯେ, ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପ୍ରକାଶନ ଏବଂ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ସମଗ୍ର ଆକାଶୀୟ ଧାରଣା ଜନିତ ପ୍ରଚାରର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ, ଅବିଚଳତା ମାଧ୍ୟମରେ ଆପଣ ର.ଅ ନିଜର ଦୀର୍ଘ ଜୀବନରେ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଛନ୍ତି ତାହାର ପ୍ରତିଫଳ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଲାହୋରର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଇମ୍ରୋଜ୍ ତଫସିର୍ ସଗିର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କେବଳ ତଫସିର୍ ହିଁ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଉକ୍ତ ତଫସିର୍‌ଟି ଜମାଅତ୍ ଅହ୍ମେଦିୟର ଧର୍ମଗୁରୁ ସ୍ୱର୍ଗତ ଅଲ୍‌ହାଜ୍ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହ୍ମେଦ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରାର ତୁଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରତିଫଳନ ଅଟେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଆରବୀ ବାକ୍ୟର ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଅନୁବାଦ ସହିତ ଅନେକ ସ୍ଥାନର ସ୍ୱଷ୍ଟୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ବିଶିଷ୍ଟ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ଚିତ୍ରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସାମ୍ବାହିକ କିହିଲ୍ ୧୯୬୬ ମସିହାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ, ତଫସିର୍ ସଗିର୍‌ର ଅନୁବାଦ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟର ଭାଷାବୋଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୋଧଗମ୍ୟ ଓ ସରଳ ଅଟେ । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ତହିଁରୁ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବ । ଅନୁବାଦ ଏବଂ ତଫସିର୍‌ରେ ଏହି ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟଖ୍ୟାକୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବ୍ୟାହତ ରଖାଯାଇଛି । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌କୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଚମତ୍କାର ଭଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଏକ ମହାନ ସେବା ଅଟେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ତଫସିର୍ କୁରଆନ୍‌ର ଧାର୍ମିକ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଯୁରୋପର ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱାନ୍ ମନୀଷୀ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିଜୀବିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କଲା । ସେମାନେ ଏହାର ଭବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବିଖ୍ୟାତ ବିଦ୍ୱାନ୍ ପଣ୍ଡିତ ଏ. ଆର୍ ବ୍ରୀ କୁହନ୍ତି, ତଫସିର୍‌ର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏକ ସବିଶେଷ ପ୍ରାକ୍‌କଥନ ରହିଛି ଯାହାକୁ ସ୍ୱୟଂ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହ୍ମେଦ୍ ସାହେବ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଯଦି ଏହାକୁ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଜ୍ଞାନଭିଳାଷୀ ଗବେଷଣାର ମହାନ ସ୍ଥାନକ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରମାଣିତ ପୁସ୍ତକ, ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ପୁସ୍ତକ, ଭାଷାକୋଷ ଓ ଗବେଷଣା ଆଦିରୁ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅନୁବାଦର ଇଂରାଜୀ, ନିର୍ଭୁଲ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଅଟେ । ତହିଁରେ ଅଣମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତିର ଖଣ୍ଡନ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ନିଧି ଯାହାକୁ ଭାଷଣ ଆକାରରେ ଆପଣ ର.ଅ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଲେ ତାହାକୁ ଅଣଅହ୍ମେଦିମାନେ କିପରି ଦେଖନ୍ତି, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆପଣ ର.ଅ ‘ନିଜାମେ ନୌ’ ନାମକ ଏକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ରହିଛି । ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମିସର୍ ଦେଶରେ ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ୍ ପଣ୍ଡିତ ଅବ୍‌ବାସ୍ ମେହମୁଦ୍ ସାହେବ କୁହନ୍ତି, ଯଦି ଏହି ସ୍ୱର କେବଳ ଯୁରୋପ ଏବଂ ଆମେରିକାର ଇଂରାଜୀ ପଢୁଆ ପାଠକବର୍ଗଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହିଁକି, ବରଂ ଭାରତବାସୀ ଏବଂ ପୂର୍ବୋତ୍ତରବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଏ ତେବେ ନିଃସନ୍ଦେହ ରୂପେ ଏହାର ସୁପ୍ରଭାବ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ।

ପୁନଶ୍ଚ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ‘ଇସଲାମ୍ ମୌ ଇଖ୍‌ତିଲାଫାତ୍ କା ଆଗାଜ୍’ ନାମକ ଏକ ଅଭିଭାଷଣ ରହିଛି । ଏହା ଏହି ପ୍ରକାରର ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଉପରେ ସମ୍ୟକ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଭିଭାଷଣ ଥିଲା ଯେ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଇତିହାସବିତ୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ ହଜରତ୍ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜକୁ ଅଜ୍ଞାନଖାଡ଼ିର ଶିଶୁ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତି । ଲାହୋର ସ୍ଥିତ ଇସଲାମିୟା କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ ସୟଦ୍ ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ କାଦିର୍

ସାହେବ କୁହନ୍ତି, ମୋର ଏହି ଧାରଣା ରହିଛି ଯେ, ଏହିଭଳି ପ୍ରମାଣଭିତ୍ତିକ ନିବନ୍ଧ ଇସଲାମୀୟ ଇତିହାସରେ ଅଭିରୁଚି ରଖୁଥିବା ପାଠକବର୍ଗଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିକ୍ରମ କରି ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ି ନାହାନ୍ତି ।

ସେହିପରି ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ରହିଛି ଯାହାର ନାମ ହେଲା ‘ଇସଲାମ୍ କେ ଇକ୍‌ତିସାଦି ନିଜାମ୍’ । ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନଟି ଦୀର୍ଘ ଅଢେଇ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା । ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ବର୍ଗର ହଜାର ହଜାର ଲୋକମାନେ ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନକୁ ଶୁଣିଲେ । ଲାହୋର କୋର୍ଟର ଆଡ୍‌ଭୋକେଟ୍ ଲାଲା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଚଣ୍ଡା କହିଲେ, ମୁଁ ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦ୍ଵାରା ଅନେକାଂଶରେ ଉପକୃତ ହେଲି । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଏହା ଭାବୁଥିଲି ଏବଂ ମୋର ଏହି ଭ୍ରମ ଧାରଣା ରହିଥିଲା ଯେ, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ନିଜର ଆଇନରେ କେବଳ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ହ. ଇମାମ୍ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାଙ୍କର ଭାଷଣରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନତାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

୧୯୨୪ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ହୁଜୁର ର.ଅ ଯୁରୋପ ଗମନ କଲେ ସେତେବେଳେ ମାର୍ଗରେ ଆରବ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ । ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦମିଶ୍କର ‘ଫତ୍‌ହୁଲ୍ ଆରବ୍’ ୧୯୨୪ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୧୦ ତାରିଖର ପ୍ରକାଶନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ, ଖଲିଫା ସାହେବ ନିଜ ବୟସର ୪୦ ତମ ବର୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ କଳା ରଙ୍ଗର ପ୍ରଶସ୍ତ ଦାଢ଼ି ରଖନ୍ତି, ଶରୀର ଗହମ ବର୍ଣ୍ଣ ପରି ଏବଂ ଭବ୍ୟ ଓ ତେଜସ୍ଵୀତା ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି । ତାଙ୍କର ଉଭୟ ଚକ୍ଷୁ , ବୁଦ୍ଧିମତା, ଚାତୁର୍ଯ୍ୟତାର ଅସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକତାର ଅନନ୍ୟ ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଶରୀରର ଚର୍ମ ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର ଅଟେ । ନିଜ ମସ୍ତକରେ ପରିଧାନ କରିଥିବା ପଗଡ଼ିର ରଙ୍ଗ ବରଫ ପରି ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରିଷ୍କାର ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଶାରୀରିକ ଭଙ୍ଗୀ ତଥା ପରିଭାଷାକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ବିଶ୍ଵାସ ହୋଇଯିବ ଯେ, ଆପଣ ଏହିଭଳି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛନ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ଆପଣ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଚିହ୍ନି ନେବେ । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟରେ ପ୍ରସନ୍ନଚିତ୍ତ ସର୍ବଦା ବିଚରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକି କେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତ’ ଆଉ କେତେବେଳେ ଲୁଚାଯିତ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଆପଣ ଯଦି ସେହି ପ୍ରସନ୍ନତା ଏବଂ ତେଜସ୍ଵୀତାକୁ ଦେଖିବେ ତେବେ ଆପଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ହୋଇଯିବେ ।

ହୁଜୁର ଅନୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ ଏହିପରି ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ରହିଛି, ମୁଁ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲି କିନ୍ତୁ ସମୟଭାବ ହେତୁ ତାହାକୁ ମୁଁ ସାରାଂଶ ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀରେ ଯେଉଁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ସେହି ମସସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ ମୋହମ୍ମଦ୍ ସାହେବ୍ ର.ଅଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ତାହାର ବରିଷ୍ଠ ବିଦ୍ଵାନ୍ ପଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ମୁକାବିଲା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ଜମାଅତ୍ ପାଇଁ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ନିଧି ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଖୁତ୍‌ବାତ୍, ଖ୍ତାବାତ୍ (ଉଦ୍‌ବୋଧନାବଳୀ) ଆଦି ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଇଛି ତାହାକୁ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁବାଦର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମମାନଙ୍କୁ ଏହି ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ନିଧିରୁ ଲାଭାନ୍ୱିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍ ।

ଅଲ୍‌ହମଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହମଦୁହୁ ଓ ନସ୍‌ତଇନ୍ନୁହୁ ଓନସ୍‌ତଗ୍‌ଫିରୁହୁ ଓନୁମିନ୍ନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍‌କଲୁ ଅଲ୍ଲେ ଓ ନଉଜୁ ବିଲ୍ଲାହି ମିନ୍ ଶୁରୁରି ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓମିନ୍ ସଇଆତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ଯହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲାହୁ ଫଲା ମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ଯୁଜ୍‌ଲିଲ୍ଲାହୁ ଫଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅନ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହନ୍ନଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହିମକୁମୁଲ୍ଲାହି ଇଲ୍ଲଲ୍ଲାହା ଯାମୁରୁ ବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଇଜିଲ୍ କୁରବା ଓୟନ୍‌ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଉ ଓଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓଲ୍ ବଗ୍‌ଇ ଯଇଜୁକୁମ୍ ଲାଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନା ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହ୍ ଯଇକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ଉହୁ ଯସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲଜିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର୍ ।